

नेपाल राजपत्र

भाग १

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड १७] काठमाडौं, आषाढ ११ गते २०२४ साल [अतिरिक्ताङ्क ११

राष्ट्रिय पञ्चायत-सचिवालयको
सूचना

श्री ५ महाराजाधिराजबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको दशौं अधिवेशनलाई २०२४ साल
आषाढ ११ गते रोज १ का दिन बक्सेको सम्बोधन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित
गरिएको छ ।

शाही-सम्बोधन

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रवर्द्धामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली
विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम
गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद
परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात
त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम
सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज महेन्द्र बीर विक्रम शाहदेव
देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

५३ (१)
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

राष्ट्रिय पञ्चायतका अध्यक्ष तथा सदस्यहरू,

निर्दलीय प्रजातान्त्रिक पञ्चायत-व्यवस्था उत्साहबद्धक रूपले अगाडि बढिरहेको कुरा आज सबैले अनुभव गरिरहेका छन् । ठूला ठूला विकासोन्मुख देशहरूको बीच रहेको तर आफ्नै उज्ज्वल इतिहास भएको नेपाली जातिमा निहित शक्तिलाई विभाजित हुनबाट बचाउन देशले अपनाएको पञ्चायत-व्यवस्था नेपाली जीवन-पद्धति बनिसकेको छ भन्न पाउँदा प्रत्येक राष्ट्रवादी नेपालीलाई गर्व लाग्नु स्वाभाविकै हो । कुनै पनि व्यवस्थामा अनुभव र परिस्थितिको आधारमा समयानुकूल परिवर्तन भई नै रहन्छन् । यसै दृष्टिले विगत वर्षहरूको अनुभवबाट र पञ्चायत-व्यवस्थाको आधारभूत नीति र सिद्धान्तलाई अरु बढी स्पष्ट गर्ने तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई अझ बढी मात्रामा शासनमा शरिक गराउने उद्देश्यले हामीबाट संविधानको पहिलो संशोधन जारी गरिबक्सेको कुरा सबैलाई विदितै छ । यसबाट सबैलाई सही बाटो पहिल्याउन अझ सजिलो हुनेछ भन्ने हामीबाट आशा राखिबक्सेका छौं ।

देशको हरेक कुनामा विभिन्नस्तरका पञ्चायतहरू र वर्गीय संगठनहरू राजनैतिक चेतना र आर्थिक विकासको लागि सतत प्रयास गरिरहेका छन् । आज विभिन्न वर्गका व्यक्तिहरू आफ्नो हकको निमित्त बोल्न सक्ने तथा समाजमा आफ्नो स्थान बुझ्न सक्ने हुँदै गएका छन् । शासनका विभिन्न तहमा जनप्रतिनिधिहरू अधिकाधिक मात्रामा सम्मिलित हुन सक्ने लायक जागृत समाज तयार भइरहेको छ । यस कुरालाई ध्यानमा राखी बाँकी सबै जिल्लाहरूमा आगामी आर्थिक वर्षमा बिकेन्द्रीकरण योजनाको प्रथम चरण लागू गरिने छ । विगत वर्षहरूको अनुभवको आधारमा पञ्चायत र वर्गीय संगठनलाई बढी सक्षम र प्रभावकारी बनाउने ध्येयले तिनमा समयोचित सुधार गरिने छ ।

नेपालको संविधानमा निर्दिष्ट आर्थिक लक्ष्य हासिल गर्ने तथा देशमा स्वस्थ आर्थिक व्यवस्था कायम गर्ने दिशापट्टि वित्तका वर्षहरूमा मेरो सरकारले गर्दैआएको प्रगति सबैमा विदितै छ । बहुसंख्यक कृषक भएको देशमा भूमिमा रहेको असमानता क्रमशः हटाई कृषकवर्गलाई उनीहरूको परिश्रमको उचित फल प्राप्त गराउने व्यवस्थाबाट नै सर्वसाधारणलाई सुखी र समृद्धिशील बनाउन सकिन्छ भन्ने मेरो सरकारको धार । छ । यस सिलसिलामा मेरो सरकारले देशभर भूमिसुधार कार्यक्रम लागू गरी किसानहरूको हक सुरक्षित गर्ने व्यवस्था गर्दैआएको छ । यस अभियानलाई मुलुकका हरेक कुनाका पञ्च र जनसाधारणले आफ्नो कार्यक्रम मानेर सञ्चालन गरिरहेका छन् । यस सम्बन्धमा सबै पञ्चहरू र वोडा समितिका सदस्यहरूले गरेको कार्य सराहनीय छ ।

आगामी वर्षमा यस कार्यक्रमलाई अझै सुदृढ गर्नुको साथै कृषकवर्गलाई उनीहरूको परिश्रमको न्यायोचित फल दिलाउने दिशापट्टि अरु आवश्यक कदमहरू चालिने छ । यसरी देशमा पञ्चायती व्यवस्थानुकूल शोषारहित समाज कायम गर्न एक स्वस्थ वातावरण श्रृजना गर्न उचित व्यवस्था मेरो सरकारले मिलाउँदै छ ।

५४

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

नेपालको राष्ट्रिय आम्दानी र बहुसंख्यक नेपालीहरूको जीविकाको मुख्य श्रोत कृषि नै रहिआएकोले कृषि विकासद्वारा भूमिको उत्पादनमा बृद्धि नगराई सर्वसाधारणको रहन-सहनको स्तरमा बृद्धि हुन नसक्ने कुरा स्वयंसिद्ध छ । अतएव मेरो सरकारले कृषि विकास तथा कृषि उत्पादनमा छिटो बृद्धि गर्ने विशेष रूपले प्रयत्न गर्दैआएको छ र आगामी वर्षमा यस क्षेत्रको विकासको निमित्त अझ बढी प्रयत्न गर्दैजाने छ । कृषकहरूलाई उन्नत बीज र मल वितरण गर्ने व्यवस्था यता केही वर्षदेखि गरी नै आएको हो । यसको फलस्वरूप काठमाडौं उपत्यकामा विशेष रूपले उत्पादनमा बृद्धि भएको छ । यो कार्य अन्य केही जिल्लाहरूमा पनि शुरू भइसकेको छ । आगामी वर्ष यो सेवा अझ सुदृढतापूर्वक देशका विभिन्न जिल्लाहरूमा पुऱ्याइने छ । सुपथ ब्याज दरमा कृषि ऋण प्राप्त गराउने उद्देश्यले सहकारी बैङ्कको कार्यक्षेत्रलाई विस्तृत गरी यसलाई कृषि विकास बैङ्कमा परिणत गरिने छ । भूमिसुधार अन्तर्गत उठेको अनिवार्य बचतको सुव्यवस्था पनि यसै बैङ्कद्वारा गराउने मेरो सरकारले विचार गरेको छ । भूमिको उत्पादन बढाउन समय समयमा पानी पुऱ्याउनु नितान्त आवश्यक हुन्छ । यसैले मेरो सरकारले यस वर्ष विभिन्न जिल्लाहरूमा लघु सिंचाई योजनाको कार्यान्वयन बृहतरूपमा प्रारम्भ गरेको सबैलाई विदितै छ । यस योजनालाई अरु व्यवस्थित तथा विस्तृत रूपमा आगामी वर्ष लागू गरिने छ । यसप्रकार, मेरो सरकार सर्वसाधारण जनताको जीवनस्तरमा बृद्धि गर्ने पञ्चायत-व्यवस्थाको आर्थिक उद्देश्यको प्राप्तिका लागि अगाडि बढिरहेको छ ।

देशको आर्थिक विकासको क्रममा औद्योगिक विकासको प्रमुख देन रहनु पर्छ भन्ने मेरो सरकारको धारणा छ । आयात कम गर्ने तथा बढ्दो जनसंख्यालाई उपयोगी काम दिने उद्देश्य-पूर्तिका लागि आवश्यकीयवस्तुहरू देशमै उत्पादन गर्न उद्योगधन्धाको विकास गत वर्षहरूमा हुँदैआएको छ । फलस्वरूप आवश्यकीय केही दैनिक उपभोगका वस्तुहरू धेरै परिमाणमा देशभित्र उत्पादित हुन थालेका छन् र यसले आयातलाई धेरै कम गराएको छ । अब चाँडै नै देश विकास तथा निर्माणको निम्ति अत्यावश्यकीय वस्तु सिमेन्टको उत्पादन नेपालमा नै हुने व्यवस्था भइरहेको छ । यसरी देशको आयातमाथिको निर्भरता क्रमशः कम हुँदै गएको छ । आगामी वर्षमा पनि नेपालको कच्चा माल उपयोग गर्ने तथा आयातमा कमी गर्ने आवश्यकीय वस्तुहरूको उत्पादन गर्ने उद्योगधन्धाहरूको स्थापना गराउन मेरो सरकार प्रयत्नशील रहने छ । देशविकास कार्यमा गैरसरकारी क्षेत्रलाई सकसम्म बढी शरिक गराउने मेरो सरकारको नीति रहँदैआएको छ । उद्योग, वाणिज्यव्यापार तथा यातायात सेवाको विकासको निमित्त मेरो सरकारले आवश्यक थप सहूलियतसमेत दिई गैरसरकारी क्षेत्रमा विकास गराउँदै जाने प्रयत्न गर्नेछ । साथै देशका बहुसंख्यक जनता गाउँ-घरमा बस्ने भएका र कृषिको अतिरिक्त सानातिना घरेलु उद्योगहरूमा तिनलाई शरिक गराई जीवनस्तर उच्च गर्ने मेरो सरकारको नीति भएकोले ग्रामीण उद्योग योजना आगामी आर्थिक वर्षदेखि केही छानिएका गाउँहरूमा लागू गरिने छ ।

आर्थिक विकासको निमित्त आधारभूत मानिएको यातायात तथा सञ्चार व्यवस्थालाई विकसित गराउन मेरो सरकार प्रयत्नशील रहिआएको छ । काठमाडौं-कोदारी राजमार्गको

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

निर्माण कार्य यसै वर्ष समाप्त भएको छ । काठमाडौँ-पोखरा राजमार्ग र पूर्व-पश्चिम राजमार्गको निर्माण कार्य प्रारम्भ भएको छ । सुनौली-पोखरा राजमार्गको निर्माण कार्यमा सन्तोषजनक प्रगति भएको छ । पहाडी इलाकामा यातायातको बढी सुविधा पुऱ्याउने उद्देश्यले पुलहरूको निर्माण गरिएको छ तथा पञ्चहरूको पथप्रदर्शनमा स्थानीय बाटोघाटो श्रमदानबाट पनि ठाउँ ठाउँमा बनिरहेको कुरा उत्साहबर्द्धक भएको छ । आगामी वर्षमा पनि राष्ट्रिय महत्त्वका राजमार्गहरू निर्माण गर्ने तथा स्थानीय सडक, पुलहरूको सुधार तथा निर्माण गराउने कार्यमा मेरो सरकार प्रयत्नशील रहने छ । देशको भौगोलिक स्थितिले गर्दा सडक निर्माण गर्ने कार्य ज्यादै खर्चिलो हुनुको साथै बढी समयसमेत लाग्ने भएकोले देशका विभिन्न भागमा छिटो याता-यात सेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले मेरो सरकारले हवाई सेवाको सुधार तथा विस्तार गर्दैजाने छ ।

नेपाली मुद्राको पुनर्मूल्यनको फलस्वरूप आज हरवर्ष बढ्दै गएको मूल्य स्थिर हुनगई आयात हुने वस्तुहरूको मूल्य घट्न गएको छ । साथै नेपालको आर्थिक अवस्था सुदृढ गर्न र केही हदसम्म अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार-विभिन्नता ल्याउनमा यो सहायक भएको छ ।

एक स्वतन्त्र तथा स्वस्थ आर्थिक व्यवस्था कायम नभई कुनै पनि देशको आर्थिक विकास वाञ्छित त ढङ्गले हुन नसक्ने कुरा स्वयंसिद्ध छ । मेरो सरकारले देशमा रहेको द्वैध मुद्रा प्रणाली समाप्त-गरी देशभर नेपाली रुपैयाँ मात्र सबै कारोबारको माध्यम कायम गरेको छ । यसरी अब देशको आर्थिक अवस्था सुहाउँदो स्वतन्त्र आर्थिक नीति कार्यान्वयन गर्न सकिने स्थिति श्रृजना भएको छ ।

द्रुतगतिमा देशको विकास हासिल गर्न सरकारी तथा गैरसरकारी दुवै क्षेत्रमा अनावश्यक खर्च कम गरी सकेसम्म बढी पूँजीको सञ्चय गरी यसलाई उत्पादन बढाउने कार्यमा उपयोग गरिनुपर्दछ भन्ने कुरा सबैलाई विदित छ । यसबाट राष्ट्रिय आयमा बृद्धि हुनाको साथै मुद्रास्फीतिसमेत रोकिई मेरो सरकारको आर्थिक तथा मुद्रा नीतिले सफलतासमेत पाइरहेछ । यस कार्यको निमित्त मेरो सरकारले प्रत्येक नेपालीको सहयोग प्राप्त हुने आशा गरेको छ । देशलाई सकभर आत्मनिर्भर बनाउने नीति अनुसार देशवासीहरूको कर वहन गर्न सक्ने क्षमतालाई विचार गरेर कर लगाउने नीति मेरो सरकारले कायम राख्ने छ । साथै सरकारी उद्योगधन्दाहरू तथा अन्य व्यावसायिक संस्थाहरूलाई समेत दक्षतापूर्वक चलाई यिनीहरूबाट सरकारी आयमा बृद्धि गराउने प्रयास जारी रहने छ । यसरी आम्दानीमा बृद्धि गर्ने प्रयत्न गर्नुको साथै अनावश्यक खर्च हुन नदिई दैनिक प्रशासकीय खर्चमा कमसेकम बृद्धि गराई सरकारी आय-व्ययमा यथाशक्य बढी बचत गराई यसलाई विकासको निमित्त उपयोग गर्ने मेरो सरकारको नीति कायम रहने छ, तापनि हाम्रो आवश्यकताको आधारमा विचार गर्दा आगामी केही वर्षसम्म मेरो सरकारलाई मित्रराष्ट्रहरू तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूको आर्थिक तथा प्राविधिक सहायताको आवश्यकता परिरहने नै छ । अहिलेसम्म नेपालको विकासको निमित्त सहायता दिने मित्रराष्ट्रहरू तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरू धन्यवादका पात्र छन् ।

आर्थिक विकासको विभिन्न क्षेत्रमा मेरो सरकारले हासिल गरेको प्रगति सबैको सामुने छ । विशुद्ध क्षमतामा निकै नै बृद्धि भएको छ तापनि यसलाई अझ बढाउन मेरो सरकार

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

क्रियाशील रहने छ । राजमार्गहरू निर्माणको काममा ठोस प्रगति भएको छ र केही हवाई मैदान पक्का गर्ने कार्य पूरा भइसकेको छ । मध्यस्तर र निम्नस्तरका प्राविधिकहरू देशभित्रै तालीम दिन थप सुविधाको व्यवस्था भएको छ र आवश्यकता अनुसार यसलाई अरु विस्तार गरिंदैजाने छ । व्यापार मा अनेकता ल्याउने मेरो सरकारको नीति अनुरूप गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष समुद्र-पारको व्यापारमा उत्साहवर्द्धक बृद्धि भएको छ । यसलाई अरु विस्तार गर्न अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार प्रदर्शनीमा भागलिने र भित्रराष्ट्रहरूसँग व्यापारसन्धि गर्ने कार्य जारी नै रहने छ ।

देशको राष्ट्रिय आयमा यथाशक्य चाँडो बृद्धि गर्न थोरै लगानीबाट उत्पादनमा छिटो बृद्धि गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपरेको छ । विगत दुई वर्षको अनुभवको आधारमा तथा वर्तमान परिस्थितिलाई समेत ध्यानमा राखी मेरो सरकारले तेश्रो योजनालाई संशोधन गर्ने दिशापट्टि कारवाई गरिरहेको छ । आगामी आर्थिक वर्षदेखि संशोधित योजनालाई कार्यान्वित गरिने छ । पञ्चायत प्रणालीको निर्देशक सिद्धान्त अनुसार योजनाबद्ध रूपले विकास गर्ने कार्य तलैबाट शुरू होस्, जिल्ला पञ्चायतले बनाउने योजना पनि राष्ट्रिय प्राथमिकता अनुसार तयार गरियोस् तथा विभिन्न जिल्ला पञ्चायतहरूलाई आफ्नो जिल्लाको सर्वाङ्गीण विकास गर्न सहायता होस् भन्ने उद्देश्यले मेरो सरकारले विभिन्न जिल्लाहरूको आर्थिक तथा प्राकृतिक साधनको सर्वेक्षण गरी आधारभूत योजना तयार गर्ने काम शुरू गरेको छ ।

सबै जिल्लाहरूको उचित विकास गराई सबै देशवासीहरूलाई आर्थिक विकासबाट लाभान्वित गराउने व्यवस्था पनि मेरो सरकारले गर्दैछ । यसको निमित्त आगामी वर्षमा दुर्गम जिल्लाहरूको विकासको निमित्त विशेष कार्यक्रम तयार गरी लागू गरिने छ । दुर्गम जिल्लाहरूमा उचित यातायात तथा सञ्चार सेवा पुऱ्याउनु पनि मेरो सरकारको कर्तव्य भएकोले यथाशक्य चाँडो त्यस्ता जिल्लाहरूमा हवाई सेवा चालू गरिने छ ।

देशको सन्तुलित विकासको निमित्त आर्थिक विकासको साथसाथै शिक्षा, स्वास्थ्य जरता सामाजिक सेवाको पनि विकास तथा विस्तार गरिंदै जानुपर्दछ । यस क्षेत्रमा मेरो सरकारले गत वर्षहरूमा निकै नै प्रगति हासिल गरेको कुरा सबैलाई विदितै छ । देशका भावी नागरिकहरूलाई बढी स्वावलम्बी र अनुशासित बनाउने तथा देशनिर्माणका आवश्यकतालाई चाहिने जनशक्ति तयार गर्ने उद्देश्यले शिक्षा पद्धतिमा सुधार गर्ने कार्य जारी रहने छ । शिक्षातर्फ परिमाणमा भन्दा स्तर बढाउने कार्यमा मेरो सरकारले विशेष जोड दिने छ । साथै देश विकासको निमित्त आवश्यक मध्य र निम्नस्तरको प्राविधिक तालीमलाई विशेष प्राथमिकता दिइने छ । मेरो सरकारले आफ्नो साधन अनुसार पुऱ्याउदै आएको विभिन्न स्वास्थ्य सेवाको फलस्वरूप सर्वसाधारणको स्वास्थ्यमा सुधार हुन गई औसत आयु बृद्धि हुँदैगएको छ । यसबाट जनसंख्याको बृद्धि-दर क्रमिक रूपमा बढ्न गएको छ । देश-जनसंख्या र उत्पादन-बृद्धिमा सन्तुलन राख्ने दृष्टिकोणबाट अपनाइएको परिवार नियोजन नीति कायम नै रहने छ ।

असंलग्न वैदेशिक नीतिको मुख्य आधार सबै राष्ट्रहरूसँग मेलमिलाप कायम राखी कसैको आन्तरिक मामलामा कसैले हस्तक्षेप नगरी परस्परमा सद्भावना र सहयोग बढाउँदै

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

लैजाने हुनाले मेरो सरकार त्यस दिशातर्फ सदैव सक्रिय रहिआएको छ र यही नीति नै मेरो सरकारको वैदेशिक सम्बन्धको आधारशिला रहने छ ।

मित्रराष्ट्रहरूसँग जतिसक्थो उति बढी सद्भावना र सहयोग बढाउँदै लैजाने सिलसिलामा भारत तथा पाकिस्तानको हाम्रो मैत्रीपूर्ण भ्रमण तथा बर्माका राष्ट्राध्यक्षको र भारतका प्रधान मन्त्रीको नेपाल भ्रमण विशेष उल्लेखनीय छन् । यसबाट छिमेकी राष्ट्रहरूसँग मैत्रीपूर्ण सम्बन्ध सुदृढ हुँदैजानुका साथै आपसी सहयोगको लागि सकारात्मक देन मिलेको छ । उच्चस्तरीय व्यक्तिगत सम्पर्कद्वारा मित्रराष्ट्रहरूका बीच रहिआएको सुखद मैत्रीसम्बन्ध दिगो र दुरिलो गर्दै लैजाने क्रममा गणतन्त्र फ्रान्स र नीदरल्याण्ड्सको हाम्रो राजकीय भ्रमण तथा संघीय गणतन्त्र जर्मनीका राष्ट्रपतिको नेपालको राजकीय भ्रमण पनि उल्लेखनीय छन् । यसै सिलसिलामा हामीबाट केही मध्य-पूर्व एशिया तथा पूर्वी युरोपका देशहरूको पनि भ्रमण गरिबक्सका छन् । यस्ता अनौपचारिक किन्तु मैत्रीपूर्ण भ्रमणहरू उच्चस्तरीय विचारविमर्शद्वारा आपसी सहयोग र समझदारी बढाउनमा सहायक भएका छन् ।

संयुक्त राष्ट्रसंघप्रति नेपालको ठूलो आस्था भएकोले सो संस्थाका विभिन्न समितिहरूमा मेरो सरकारले सक्रिय भाग लिइआएको छ र संयुक्त राष्ट्रसंघमा नेपालले जातिभेद, रङ्गभेद र उपनिवेशवादको विरोध गर्दैआउनुका साथै निरस्त्रीकरण तथा शान्ति-सुरक्षा कायम गर्ने-जस्ता प्रश्नहरूमा समेत सदैव आफ्नो स्पष्ट राय व्यक्त गर्दैआएको छ । संयुक्त राष्ट्रसंघ यथा-शक्य प्रभावशाली होस् भन्ने हेतुले नेपालले भविष्यमा पनि यस विश्व संस्थाका कारवाइमा अरु बढी मात्रामा क्रियाशील भाग लिनेछ भन्ने हाम्रो विश्वास छ । यस सन्दर्भमा संयुक्त राष्ट्रसंघका महासचिव ऊ थान्तको नेपाल यात्रा महत्त्वपूर्ण छ ।

संसारको कुनै पनि भागमा समस्याको समाधान लडाइँको मैदानमा होइन, कुराकानी-द्वारा खोजिनु पर्दछ भन्ने कुरामा मेरो सरकार दृढ छ ।

हाल पश्चिम एशियामा भएको दुःखदायी घटनाबाट हामी धेरै चिन्तित भएका थियौं । सौभाग्यवश सबै पक्षले संयुक्त राष्ट्रसंघ, सुरक्षा परिषद्को आह्वान सुनिदिएकोले अहिले भीषण युद्ध स्थगित हुनगएको छ । तर, युद्धविराम पछि आइपरेको समस्याहरूको समाधान अझै दृष्टिगोचर हुनसकेको छैन । यस्ता आपसी मतभेदका कुरामा सकभर छिमेकी राष्ट्रहरूले परस्पर छलफलद्वारा समस्या समाधान गरी मिलीजुली रहनसक्नु नै सबैभन्दा असल कुरा हो, सो हुन नसके संयुक्त राष्ट्रसंघको माध्यमद्वारा नै स्थायी राजनैतिक समाधानको खोजी हुनुपर्दछ भन्ने हाम्रो धारणा छ ।

यसै गरी एशिया महाद्वीपको एक भागमा केही वर्ष यता चकँदै गएको भियतनाम-सम्बन्धी समस्याबाट पनि हामी उत्तिकै चिन्तित छौं । तसर्थ, भियतनामी जनताको हितलाई सर्वोपरि राखी यस जटिल समस्यालाई सुलझाउन चाँडै नै एउटा उपाय नसोच्ने भएको छैन र उपाय लाग्ने पनि छ भन्ने हाम्रो आशा छ । भियतनामको समस्याको समाधान भएपछि एशिया महाद्वीपमा धेरै मात्रामा शान्ति कायम रहने आशा गर्न सकिन्छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

प्रशासनयन्त्र सुदृढ नभई युग अ द्रुतगतिले विकास गर्न अथवा जनसाधारणलाई विभिन्न किसिमका सेवाहरू पुऱ्याउनु सकिँदै । यस कुरालाई ध्यानमा राखी मेरो सरकारले प्रशासनमा नैतिकता, इमान्दारी र दक्षता ल्याउन विभिन्न कदमहरू अपनाएको छ । मेरो सरकारले हरेक काममा न्याय र कानूनको मर्यादा राख्नाको साथै न्यायपद्धतिको पनि विकास गरेर प्रजातन्त्रलाई खँदिलो र जन-आस्थाशील बनाउँदै गएको छ ।

शाही सेनालाई बढी आधुनिक र दक्ष बनाउन मेरो सरकारको प्रयत्न जारी रहने छ । प्रहरी प्रशासनलाई बढी कुशल र जनसेवी बनाउने दिशामा विभिन्न कार्यहरू मेरो सरकारले गरेको छ र गर्दै जाने छ । राष्ट्रिय सेवा दलको क्रमिक प्रगति भइरहेको छ र यसको विस्तार गर्ने मेरो सरकारले विचार गर्दै छ । देशमा अमनचैन कायम राख्ने कुरामा शाही सेना र प्रहरीले गरेको योगदान सराहनीय छ ।

देशमा निर्दलीय प्रजातान्त्रिक, न्यायपूर्ण, गतिशील र शोषणरहित समाजको श्रृजना गर्ने पञ्चायत-व्यवस्थाको मूलभूत लक्ष्य-प्राप्तिका लागि सबैले निरन्तर प्रयास जारी राख्नु-परेको छ । आज नेपालीको विचारधारा एक छ र जीवन बहुमुखी विकासतिर लम्केको छ । देशवासीहरूमा आफ्नो अधिकार र कर्तव्यप्रति चेतना प्रचुर मात्रामा बढेको छ । यी महान् उपलब्धिलाई सहजालेर पञ्चायत व्यवस्थाको मर्यादानुकूल एक सुदृढ राष्ट्रिय समाज कायम गर्न तपाईंहरूमाथि जिम्मेवारी पर्नआएको छ । यसका लागि सबै पञ्चहरूले आफ्नो कार्य र आचरण अनुशासित ढङ्गले व्यावस्थानुकूल बनाउन सक्नुपर्छ र खास गरी राष्ट्रिय पञ्चायतका सदस्यहरूले यस सम्बन्धमा उच्च आदर्शको नमूना देखाउनु परेको छ ।

जय नेपाल !

आज्ञाले-

सुन्दरप्रसाद शाह

राष्ट्रिय पञ्चायतको सचिव ।

श्री ५ को सरकारको छापानामा मुद्रित ।

५९
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

40

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।